

MAKROMOLEKULARNA KEMIJA

UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS

Predmet:	Makromolekularna kemija
Course title:	Macromolecular Chemistry
Članica nosilka/UL	UL FKKT
Member:	

Študijski programi in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semestri	Izbirnost
Kemija, prva stopnja, univerzitetni	Ni členitve (študijski program)	2. letnik, 3. letnik		izbirni

Univerzitetna koda predmeta/University course code: 0086916
 Koda učne enote na članici/UL Member course code: KESI12

Predavanja /Lectures	Seminar /Seminar	Vaje /Tutorials	Klinične vaje /Clinical tutorials	Druge oblike študija /Other forms of study	Samostojno delo /Individual student work	ECTS
45	30				75	5

Nosilec predmeta/Lecturer: prof. dr. Miha Lukšič

Vrsta predmeta/Course type: izbirni/elective

Jeziki/Languages:	Predavanja/Lectures:	Angleščina, Slovenščina
	Vaje/Tutorial:	Angleščina, Slovenščina

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Študent oz. kandidat mora imeti predmet opredeljen kot študijsko obveznost.

Prerequisites:

The course has to be assigned to the student.

Vsebina:

Osnove: Klasifikacija makromolekul. Mechanizmi in načini polimerizacije. Pogosti naravni in sintetični polimeri. Prevodni polimeri, aplikacije v industriji elektronike.

Kinetika reakcij polimerizacije: Radikalnska in kondenzacijska polimerizacija. Vplivi na hitrost reakcije in povprečno kinetično stopnjo polimerizacije.

Statistika linearnih polimerov: Porazdelitve in povprečja molskih mas polimerov, polidisperznost. Povprečne dimenzijske polimerov v raztopini: razdalja od konca do konca, radij sukanja. Naključni klobčič, Kuhnov model. Porazdelitvena funkcija za razdaljo od konca do konca, izključeni volumen.

Makromolekule v raztopini: Vpliv interakcij segment-segment in segment-topilo na povprečne

Content (Syllabus outline):

Introduction: Classification of macromolecules. Mechanisms and ways of polymerization. Common natural and synthetic polymers. Conductive polymers, applications in electronics industry.

Kinetics of polymerization reactions: Radical and condensation polymerization. Influences on the reaction rate and average kinetic degree of polymerization.

Statistics of linear polymers: Molecular weight distributions and averages, polydispersity. Average dimensions of polymers in solution: end-to-end distance, radius of gyration. Random coil, Kuhn model. Distribution function for end-to-end distance, excluded volume.

Macromolecules in solution: Influence of the segment-segment and segment-solvent interactions

dimenzijske, klasifikacija topil. Koncentracijski režimi. Raztopine nabitih makromolekul, Donnanovo ravnotežje. Fazna ravnotežja, točka zmotnitve. **Eksperimentalne metode karakterizacije:** Analiza končnih skupin, viskoznost, sisanje svetlobe, osmometrija, sedimentacija in difuzija, kromatografija. **Lastnosti polimerov:** Kristaliničnost, amorfnost. Temperatura steklastega prehoda. Osnovni principi razgradnje polimerov.

on the average dimensions, solvent classification. Concentration regimes. Solutions of charged macromolecules, Donnan equilibrium. Phase equilibria, cloud point.

Experimental methods for characterization: End-group analysis, viscosity, light scattering, osmometry, sedimentation and diffusion, chromatography.

Properties of polymers: Crystallinity, amorphousness. Glass transition temperature. Basic principles of polymer degradation.

Temeljna literatura in viri/Readings:

1. S. Lapajne in C. Pohar, *Makromolekulska kemija*, Ljubljana: Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, 2000.
2. J. M. G. Cowie in V. Arrighi, *Polymers: chemistry and physics of modern materials*, Boca Raton: CRC Press, 2007.
3. S. F. Sun, *Physical chemistry of macromolecules: Basic principles and issues*, New York: John Wiley & Sons, 2004.
4. M. D. Lechner, K. Gehrke, E. H. Nordmeier, *Makromolekulare Chemie Ein Lehrbuch für Chemiker, Physiker, Materialwissenschaftler und Verfahrenstechniker*, Berlin: Springer-Verlag, 2014

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je poglobiti fizikalnokemijska znanja pomembna za aplikativno in osnovno raziskovalno delo na področju makromolekulske oziroma polimerne kemije.

Kompetence: Poznavanje in uporaba kinetike polimernih reakcij, termodinamskih lastnosti raztopin makromolekul, modernih eksperimentalnih tehnik za karakterizacijo in določanje fizikalnokemijskih lastnosti polimerov.

Objectives and competences:

To obtain the knowledge in physical chemistry of macromolecules needed for further use in basic and applied research.

Toward understanding the kinetics of polymer reactions, physico-chemical properties of macromolecules in solution and experimental techniques for their determination.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje

Slušatelj spozna glavne fizikalnokemijske značilnosti makromolekularnih sistemov, ki omogočajo razumevanje njihovih lastnosti.

Uporaba

Pridobljena znanja so pomembna in koristna za uspešno aplikativno in osnovno raziskovalno delo.

Refleksija

Študenti spoznajo tesno povezanost med strukturo in lastnostmi polimernih snovi in med teorijo in eksperimentom.

Prenosljive spremnosti

Sposobnost zaznavanja in reševanja problemov, ki zadevajo makromolekularne sisteme. Sposobnost samostojnega študija in poročanja o svojem delu in rezultatih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Comprehension

Students learn basic principles of physico-chemical behaviour of macromolecules in solution and their experimental determination.

Application

The knowledge can be applied in further research or applicative work in this area of science.

Analysis

Students become aware of the connection between the structure of macromolecule and its properties in solution. The knowledge allows them to correlate theory and experiment.

Skill-transference Ability

The ability of problem-solving in chemistry. The experimental methods, used to study macromolecules in solution, can be applied in other areas of research. Increased capability of individual study and presentation of the results in form of the oral and written report.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarji

Learning and teaching methods:

Lectures and seminars

Načini ocenjevanja:

Delež/Weight Assessment:

Reference nosilca/Lecturer's references:

SIMONČIČ, Matjaž, HRITZ, Jozef, LUKŠIČ, Miha. Biomolecular complexation on the “wrong side”: a case study of the influence of salts and sugars on the interactions between bovine serum albumin and sodium polystyrene sulfonate. *Biomacromolecules*, 2022, 23, 4412.

SIMONČIČ, Matjaž, LUKŠIČ, Miha. Mechanistic differences in the effects of sucrose and sucralose on the phase stability of lysozyme solutions. *Journal of Molecular Liquids*, 2021, 326, 115245.

GAO, Tadeja, KORB, Jean-Pierre, LUKŠIČ, Miha, VLACHY, Vojko, BRYANT, Robert G., MÉRIGUET, Guillaume, MALIKOVA, Natalie, ROLLET, Anne-Laure. Multiscale water dynamics on protein surfaces: protein-specific response to surface ions. *Journal of Physical Chemistry B*, 2021, 125, 8673.

